

↳ Tatlı ve Unlu Mamuller

Un ihracatında zirve kalıcılaştı

Son 5 yıldır atakta olan unlu mamuller sektörü, Türkiye'nin coğrafi özelliğini fırsata çevirerek bugün 100'ü aşkın ülkeye ihracat yapıyor; pazar Afrika'dan Asya'ya kadar geniş coğrafyalara yayılmış durumda.

ÖZLEM AS

ozlem.as@dunya.com

Ihracat rakamları bu yıl da un sanayicilerinin yüzünü güldürüyor. 5 sene öncesine göre un ihracatında büyük atak gerçekleştiren sanayi, coğrafi özelliği fırsata çevirerek sektöre ivme kazandırdı.

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Başkanı Erhan Özmen, Türkiye'nin 5 sene önce 425 milyar dolar seviyelerinde olan un ihracatını 2 katına katlayarak başarısını her yıl biraz daha arttırdığını söyledi.

Sektörün ihracatta zirveye oturduğunu belirten Özmen, "Bundan 10 sene öncesinden, sadece 780 bin ton buğday unu ihraç ettiğimiz yıllardan, 2 milyon ton ortalama ile yoluna başarı ile devam eden, un ihracatında önde gelen sayılı ülkeler ardından sıyrılarak zirveye oturma mücadelesinde galip gelen bir ülkedir Türkiye. TÜİK ve Geçici İhracatçı Birlikleri verilerine göre, 2013 yılını 950 milyon dolar ve 2 milyon 95 bin ton olarak tarihi

ERHAN ÖZMEN:

Afrika pazarına girmek ihracattaki artışın en önemli nedenlerinden biri

bir rekorla kapatacağımızı tahmin etmekteyiz. Bu değer ile Türkiye, 5 sene önce 425 milyar dolar seviyelerinde olan un ihracatını 2 katına katlayarak başarısını her yıl biraz daha arttırmaktadır. Yeni rekor rakamlar doğrultusunda, Bakanımıza verdiğimiz sözü 50 milyon dolarlık eksikle tutturmuş bulunmaktayız. 2012 yılını ise Türkiye piyasasının yüzde 17'sine sahip olarak yine zirvede kapatmıştır" diye konuştu.

COĞRAFİ AVANTAJ FIRSATA ÇEVİLDİ

En yakın rakibi, Kazakistan'ı her sene değer bazında geçtiklerini ifade eden Özmen, coğrafi özelliğini fırsata çeviren Türkiye'nin 100'ü aşkın ülkeye ihracat yaptığını ve ihracat pazarını Afrika'dan Asya'ya geniş coğrafyalara yaydığını söyledi.

Özmen, bu artıştaki en büyük payın kuşkusuz yeni pazarlara yönelme eğilimi ile Afrika pazarına girmek olduğunu söyledi. Özmen, "Yeni pazarların bulunması için pazar raporları hazırlayarak yeni ülke ve bölgelerde un ticaretini teşvik etmekteyiz. 2010 yılında yaptığımız pazar araştırması raporunda sanayicilerimizi Afrika pazarlarına yönlendirmiş; Angola, Kongo, Madagaskar ve Zimbabve

Tatlı ve Unlu Mamuller

İhracat yapılan ülkeler

Sıra	Ülke	Miktar(kg)	Değer(Dolar)
1	Irak	773.341.994	377.571.999
2	Filipinler	128781737	50587743
3	Suriye	108.997.967	47.410.412
4	Angola	72.674.745	31.655.172
5	Endonezya	50.478.000	15.682.277
6	Gine	46.551.500	18113262
7	Madagaskar	42.778.954	16.238.729
8	BAE	36.718.435	14.284.489
9	Gana	33.103.392	13.732.810
10	Gambiya	32.780.500	14.399.417
GENEL TOPLAM (OCAK-EKİM 2013)		1.661.967.087	744.738.993

gibi payımızın olmadığı fakat Türkiye'nin pazar rekabetinde galip geleceğini düşündüğümüz ülkeleri paylaşmıştık. Nitekim sanayicilerimiz bu önerilerimizi dikkate almış ve raporda bahsedilen bu ülkeler son 3 yıldır ihracat yaptığımız ülkeler arasında üst sıralarda yer almaktadır. Şu an da çalışmalarını tamamlamak üzere olduğumuz pazar araştırması raporumuzun sonuçlarını da çok yakın bir zamanda sektör paydaşlarımızla paylaşmaktan mutluluk duyacağımızı belirtiriz" diye konuştu.

KAPASİTE FAZLASI

Kapasite kullanımında dünya ortalaması yüzde 65 iken bu oranın Türkiye'de yüzde 45 olduğunu dile getiren Özmen, kapasite fazlalığına dikkat çekti.

Sektördeki atıl kapasitenin rekabetin çok çetin yaşanmasına neden olduğunu ve fiyatlar üzerinde baskı yarattığını dile getiren Özmen, bu durumun sektörde verimsizlik ve karsızlığı doğurduğunu ifade etti.

Özmen, "İşletmelerin kuruluş yeri ve yatırım planları analiz edildiğinde, hammaddeye, pazara ve altyapıya yakınlığın önemli olduğu, ayrıca Türkiye'de buğday ekim ve üretim alanlarının bu seçimde önemli rol oynadığı anlaşılmaktadır. Un sektörü, çiftçisiyle, fırıncısıyla, yarattığı istihdamı ve tüketicisiyle birlikte milyonlarca kişinin hayatını doğrudan etkilemektedir. Türkiye'de 700 un fabrikası aktif olarak çalışmaktadır. Türkiye fiili üretimi yaklaşık 12 milyon tondur. Un sektöründeki fiyat

hareketleri, önemli ölçüde buğday fiyatlarına bağlı olarak gelişmektedir. Aylık değişim grafiğinden görüleceği üzere, özellikle buğday hasat dönemlerinden sonra piyasa fiyatlarının yükselmesi, un üretimi maliyeti içinde hammaddenin payının yüksek olması, sektördeki fiyat hareketlerinin büyük bir ölçüde buğday fiyatlarına paralel bir seyir göstermesine neden olmaktadır. Bu süreçte, global ölçekte üretici fiyatları da, piyasadaki rekabet nedeniyle önemli bir rol oynamaktadır. Sektördeki atıl kapasite rekabetin çok çetin yaşanmasına neden olmakta ve fiyatlar üzerinde baskı yaratarak, sektörde verimsizlik ve karsızlığa neden olmaktadır" diye konuştu.

Bu yaz uygulanmaya başlanan Un ve Katkı Maddeleri Tebliği'ne sektörün uyum sağladığını dile getiren Özmen, "Uyum sürecine başarılı bir şekilde geçildi. Gerek un üreticileri gerekse fırıncılar yeni tebliğ gereğince üretimlerini gerçekleştiriyor. Yeni Un Tebliği'ne göre unun kül oranının istenilen düzeyde olması, enzimler dışında katkı maddesi konulmaması esasa bağlanmıştır. Ekmeklik un, tuz, su ve maya ile geleneksel ekmek üretiliyor ve Katkı Maddeleri Tebliği gereğince de hiç bir katkı maddesi eklenmiyor" dedi.

↳ Tatlı ve Unlu Mamuller

ASILSIZ İDDİALAR

Tüketici açısından en büyük sorunun son zamanlarda sıkça dillendirilen ekmeğin ve un ile ilgili asılsız iddialar olduğunu söyleyen Özmen sözlerine şöyle devam etti: "Ekmeğin ve unu karalamak üzerine konuşan ve halkı yanıltmaya yönelik aslı olmayan iddialarda bulunan kişilerin hepsinin ortak özelliğinin kitap yazarı olması ve bu konuyu bir rant kazanma olayına çevirmeleri de dikkat çekmektedir. Bu konuda TUSAF doğru bilgiyi kamuoyuna ulaştırmak adına değerli akademisyen hocalarımız desteği ile raporlar hazırlıyor ve bunları da sosyal medyada halkla paylaşmaktadır. Nitekim TUSAF'ın son dönemde kurduğu ve ekmeğin

Tablo1: Dünya Un Ticareti 2012 Yılı Ülke Payları

Sıra	Ülke	Miktar (ton)	Değer (1000\$)	Birim Fiyat (\$/ton)
1	Türkiye	1994404	841373	422
2	Kazakistan	2244661	606922	270
3	Arjantin	875865	342702	391
4	Almanya	664251	303379	457
5	Fransa	547553	253790	463
6	Pakistan	919561	248200	270
7	Belçika	508173	237729	468
8	UK	289932	152695	527
9	Çin	285217	149606	525
10	ABD	272354	144069	529
11	Kanada	122572	90941	742
12	Sri Lanka	197872	88175	446
13	Hindistan	208630	78796	378
14	Japonya	192744	73590	382
15	İspanya	149476	67408	451
16	Fas	146654	67400	460
17	Rusya	160498	65174	406
18	Macaristan	152104	59290	390
19	İtalya	83985	57196	681
20	GüneyAfrika	107237	55279	515

karalama politikalarının önüne geçerek halkı aydınlatmak ve sektörün zararını hafifletmek amaçlı çalışmalar yürüten "Ekmeğin Komisyonu" faaliyetlerini devam ettirmekte ve ilerleyen zamanlarda kamunun desteği ile çalışmalarının çapını daha da arttırarak bu konudaki mücadelesine sonuna kadar devam edecektir.

Bu kapsamda "Ekmeğin Komisyonu" katılımcıları ve kamu iş birliği ile oluşturulan platformda en kısa zamanda halkı bilgilendirmek amaçlı bilim kurulu oluşturulup, kamuoyuna anlaşılır bir bildiri yayınlayarak kafa karışıklığını ortadan kaldırmak, gerekli akademisyen veya bilim insanlarının söylemlerini televizyon ve sosyal ağlar ile halka en doğru şekilde ulaştırmak; bu karalama politikasını yok etme sürecinde en öncelikli görevlerimiz arasındadır. Bu noktada değerli kamu yetkililerimizin gereken özen ve önemi göstereceğini umut ediyor, sadece sektör temsilcileri olarak değil bu ülkenin bir vatandaşı olarak da halkımız üzerinden yapılan bu rant savaşlarının bir an önce durdurulması için gerekenin yapılmasını istiyoruz."